

**KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ – İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ, TÜRKÇE VE SOSYAL
BİLİMLER EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
DERS İZLENESİ**

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
0304207	Eski Türk Edebiyatı-I	Zorunlu	3	Bu dersin ön koşulu bulunmamaktadır.	20.10.2025
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Dr. Arş. Gör. Kübra SOLMAZ & e-posta: kubraakatay@kilis.edu.tr				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Perşembe Günleri, Saat: 13.00-17.00 arası, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Zemin Kat, 119 Nolu Oda.				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Eski Türk edebiyatının adlandırılması, sınırları, kaynakları, önemi ve değeri; aruz ölçüsünün ve divan şairleri tarafından kullanılan nazım biçimlerinin özelliklerinin incelenmesi. Eski Türk edebiyatında edebî türler hakkında bilgiler ve XIV- XV. yüzyıl Türk edebiyatlarının genel özellikleri ve bu yüzyılların önemli şairlerinin hayatı, sanatı ve eserleri. Eski Türk edebiyatı hakkında genel bilgileri öğretmek, nazım biçimleri ve aruz ölçüsünü öğrenmek, metinler üzerinden aruz çalışmaları yapmayı amaçlamaktadır. Ayrıca eski Türk edebiyatında edebî türler hakkında bilgiler ve XIV- XV. yüzyıl Türk edebiyatlarının genel özellikleri, bu yüzyılların önemli şairlerinin hayatı, sanatı ve eserleri hakkında bilgiler edinmeyi amaçlamaktadır.				
Ders Kitabı / Kitapları	- Ömer Faruk Akün, “Divan Edebiyatı”, <i>Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.</i>, C.9, s.389-427. - Agâh Sırrı Levend (1984). <i>Divan Edebiyatı –Kelimeler ve Remizler, Mazmunlar ve Mefhumlar-</i>. İstanbul: Enderun Kitabevi. - Nihat Sami Banarlı (1987). <i>Resimli Türk Edebiyatı Tarihi I-II</i>. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi. - Rıdvan Canım (2018). <i>Divan Edebiyatının Kaynakları</i>. İstanbul: Akıl Fikir Yayınları. - Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi, <i>Türk Şiiri Özel Sayısı II –Divan Şiiri-</i>. Ankara: TDK Yayınları. - Mustafa İsen & Osman Horata & Muhsin Macit & Filiz Kılıç & İ. Hakkı Aksoyak (2006). <i>Eski Türk Edebiyatı El Kitabı</i>. Ankara: Grafiker Yayınları. - Beyhan Kesik & Bahir Selçuk & Özer Şenödeyici & Ramazan Ekinci & Hamza Koç (2019). <i>Eski Türk Edebiyatı Teorik Bilgiler</i>. Çorum: Kut Yayınları. - Bayram Ali Kaya & Ozan Yılmaz & Vildan S. Coşkun & Orhan Kaplan (2020). <i>Klasik Türk Edebiyatı Temel Bilgiler</i>. İstanbul: Kesit Yayınları. - Cem Dilçin (2016). <i>Örneklerle Türk Şiir Bilgisi</i>. Ankara: TDK Yayınları. - Haluk İpekten (2010). <i>Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz</i>. İstanbul: Dergâh Yayınları. M. A. Yekta Saraç (2007). <i>Klasik Edebiyat Bilgisi Biçim-Ölçü- Kafiye</i>. İstanbul: 3F Yayınevi. - Ahmet Mermer & Sebahat Deniz & Yavuz Bayram & Lütfi Alıcı & Muvaffak Eflatun & Neslihan Koç Keskin (2014). <i>Eski Türk Edebiyatına Giriş</i>. Ankara: Akçağ Yayınları. - Fahir İz (2008). <i>Eski Türk Edebiyatında Nazım</i>. Ankara: Akçağ Yayınları. - Mine Mengi (2010). <i>Eski Türk Edebiyatı Tarihi (Edebiyat Tarihi- Metinler)</i>. Ankara: Akçağ Yayınları. - Ahmet Atilla Şentürk & Ahmet Kartal (2015). <i>Eski Türk Edebiyatı Tarihi</i>. İstanbul: Dergâh Yayınları. - Ahmet Atilla Şentürk (2014). <i>Osmanlı Şiiri Antolojisi</i>. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları. M. A. Yekta Saraç (2007). <i>Klasik Edebiyat Bilgisi- Belâgat</i>. İstanbul: 3F Yayınları.				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Anlatım, soru-cevap, gözlem, uygulama-araştırma yöntemleri, ödev çalışmaları.				
Dersin Öğrenim Çıktıları	Öğrenme Çıktıları (ÖÇ)				
	1	Türk edebiyatının dönemlerini öğrenir ve bu dönemlerin sınıflama ölçütleri hakkında bilgi sahibi olur.			
	2	Türk edebiyatı tarihi içinde “Eski Türk Edebiyatı”nın yerini kavrar.			
	3	Eski Türk edebiyatının kaynaklarını öğrenir.			
	4	Eski Türk edebiyatında aruz ölçüsünü, nazım şekillerini ve bu edebiyat geleneğine özgü edebî türleri öğrenir.			
	5	Edebî sanatları öğrenir.			

Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)		
	PÇ 1	Türk dilinin ses, şekil, sözcük ve cümle yapısını, dilbilim ve anlambilim temel kavramlarıyla birlikte analiz eder.	
	PÇ 2	Türk dilinin tarihsel dönemlerini, bu dönemlerdeki gelişimini bilir ve Osmanlı Türkçesi metinlerini okuyup çözümler.	
	PÇ 3	Edebiyat bilgi ve kuramlarını kullanarak Eski Türk, Halk ve Yeni Türk Edebiyatı dönemlerindeki temel eserleri tarihsel bağlamda değerlendirir.	
	PÇ 5	Dil-kültür ilişkisini, Türk kültür tarihinin ana hatlarını ve Atatürk'ün Türk dili ile ulusal değerlere ilişkin görüşlerini kavrar ve bu doğrultuda özgün etkinlikler düzenler.	
	PÇ 14	Türkçe eğitimi alanında bilimsel araştırma yapar; veri toplama ve yorumlama süreçlerinde toplumsal, bilimsel ve etik değerlere uygun davranır.	
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Kültür ve medeniyet tarihimizin yansımalarını anlama ve tanıma becerisine katkı sağlar. Ayrıca Türk dili ve edebiyatı alanında yazılmış temel eserlerin tanınmasına, Türk dilinin tarihi gelişimini temsil eden örnek metinleri öğrenilmesini sağlar.		
Derste İşlenen Konular	1. Hafta	Türk edebiyatı ne zaman başlar? Türk edebiyatının tarihi gelişimi; Türk edebiyatının devreleri hakkında genel bilgiler. Eski Türk edebiyatının, Türk edebiyatı tarihindeki yeri ve önemi.	
	2. Hafta	Divan edebiyatının sınırları, adlandırılması ve genel özellikleri	
	3. Hafta	Divan edebiyatının birincil kaynakları.	
	4. Hafta	Divan edebiyatının kaynakları edebî eserler	
	5. Hafta	Divan edebiyatında beyitlerle kurulan nazım şekilleri ve özellikleri	
	6. Hafta	Divan edebiyatında bentlerle kurulan nazım şekilleri ve özellikleri	
	7. Hafta	Aruz ölçüsü (tarihi, genel özellikleri,hece yapısı). Aruz kusurları: vasl, imale, med, zihaf, kasr, sekt-i melih.	
	8. Hafta	Ara Sınav Haftası	
	9. Hafta	Aruz ölçüsü (metin uygulama)	
	10. Hafta	Aruz ölçüsü (metin uygulama)	
	11. Hafta	Edebî tür nedir? Edebî türlerin tasnifi?Eski Türk edebiyatında türler.	
	12. Hafta	Eski Türk edebiyatında dinî içerikli, ahlakî ve din dışı türler.	
	13. Hafta	Belâgat- Fesâhat, Meânî, Beyân ve Bedî kavramları ne ifade eder?	
	14. Hafta	Mecazla ilgili edebî sanatlar.	
	15. Hafta	Anlam ve lafızla ilgili edebî sanatlar.	
Dersin Değerlendirilme Kriterleri			
	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	%40
	Kısa Sınav		%
	Ödev		%
	Devam		%
	Uygulama		%
	Proje		%
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%60
	Toplam	2	%100

